

[Jes Lunde]

Finansministeren nævner i redegørelsen fire succeskriterier, som den enkelte del af den offentlige virksomhed skal forsøge at arbejde efter. Der tales om effektiv ressourceudnyttelse, høj produktkvalitet, god og hurtig kundebetjening og omstillingsevne. De målsætninger kan vi i SF tilslutte os, suppleret med en god personalepolitik, der også er fremhævet som noget centralt i redegørelsen.

Jeg synes, det i den forbindelse er positivt, at finansministeren har offentliggjort en rapport med eksempler på velfungerende statslige institutioner, der lever op til disse målsætninger. Det kan bidrage til at forkaste myten om det offentlige som ineffektivt og bureaukratisk, og det kan bidrage til at få sat fokus på de områder, hvor der er behov for ændringer.

Redegørelsen refererer også en meningsmålingsundersøgelse, der oplyser, at 38 pct. af borgerne mener, at den offentlige sektor fungerer godt eller særdeles godt; 43 pct. mener, at den fungerer nogenlunde, og kun 16 pct. er af den opfattelse, at den offentlige sektor fungerer dårligt. Det synes jeg er et positivt resultat i en tid, hvor skattenægtertankegangen og mangelen på vilje til at løse opgaver i fællesskab ellers politisk set er meget i vinden.

Til gengæld er det også interessant, at borgernes vurdering af udviklingen i den offentlige sektor er mindre entydig. Her mener 26 pct., at den offentlige sektor er blevet bedre i de senere år, 28 pct. mener, at den er blevet dårligere, og resten synes, at situationen er nogenlunde uforandret. Jeg tager det som udtryk for, at nedbrydelsen af bureaukrati og skrankepaveri tæller på plussiden.

Det, at den offentlige sektor mange steder er blevet mere serviceminded, er blevet mere orienteret mod brugernes behov, er godt, men nedskæringer, skolenedlæggelser og udsultning af opgaveløsninger, sådan som vi ser det mange steder, f.eks. på de videregående uddannelser og lign., tæller negativt og vejer til dér, hvor folk siger, at de synes, det er begyndt at gå dårligere.

Det sidste ser jeg selvfølgelig som en advarsel til regeringen; den opnår ikke en større tilfredshed med den offentlige sektor hos landets borgere ved at modernisere med den ene hånd og undergrave mulighederne for en god produktkvalitet med den anden.

Hvad angår den ægte afbureaukratisering, synes jeg i øvrigt, regeringen gerne må sætte tempoet lidt op. Redegørelsen viser jo, at resultaterne er for små, og vi har da også i SF flere ideer til, hvor man kunne tage fat, f.eks. over for blankettyranniet mod de arbejdsløse, der må kræve i tusindvis af træer årlig. Vi kan pege på et statsligt rederi, der kunne afløse de nuværende 9 enheder på området. Vi kunne pege på, at tilsynet med det ydre og indre miljø kunne sammenlægges, osv.

Tilsvarende ville det selvfølgelig også være en god idé, hvis regeringen selv holdt op med at producere nye ideer til bureaukrati som f.eks. den snart hedengangne 800 kr.s medicinregel; men hul i isen-loven og tvangsombytningen af kørekort er eksempler på det samme, hvor regeringen forfalder til at lave nogle bureaukratiske løsninger, fordi den har nogle ideologiske målsætninger, den skal forfølge.

Vi ved jo, at regeringen er meget forhippet på brugerbetaling, og netop medicinkortordningen er for os et godt eksempel på, at prisen for at få indført brugerbetalingen kan være meget høj.

Vores principielle indstilling er, at vi afviser brugerbetalingen på områder, hvor vi ønsker at sikre en lige adgang til ydelserne, f.eks. inden for sundhedsvæsenet og inden for uddannelserne, men at vi godt kan acceptere betaling på de områder, hvor vi ønsker at begrænse borgere eller virksomheder i en eller anden handling. Det kan f.eks. være på miljøområdet, hvor SF altid er parat til at diskutere muligheder for afgifter el.lign., der kan virke fremmende for et renere miljø og for en bedre ressourceudnyttelse osv. Sådanne steder er det i orden at diskutere brugerbetaling; på de andre steder må vi afvise den.

Det har også at gøre med, at nogle af de steder, hvor regeringen overvejer at indføre betaling, er områder, hvor den i virkeligheden gerne ville af med den vare, det offentlige præsterer. Vi synes f.eks., det er et gode, at der er bogudlån på bibliotekerne, og hvis man indfører en afgift dér, bliver der lånt færre bøger ud. Det er vi ikke tilhængere af. Vi ønsker, at der bliver lånt flere bøger ud.

Det samme gælder i uddannelsessektoren. Vi er ikke interesseret i at hæmme folks lyst til at få en uddannelse. Tværtimod synes vi, det er godt både for menneskene selv og for samfundet,